

Lyset over Strandparken

 Johan Suszkiewicz

Går du en tur i Strandparken i efteråret eller vinteren, vil du se det

gul-orange lys over især den indvendige side af klitrækkerne. Nogle steder som et helt tæppe, nogle år kraftigere end andre. Mens træer og buskes efterårsfarver ellers falmer hurtigt, så lyser en enkelt plantes det meste af vinteren.

Det er den stikkende Havtorn med dens bær, som sætter kulør på naturen.

Den nuværende Havtorn i Strandparkens klitter er plantet, men ellers har Havtornen groet her i landet i henimod 15.000 år. Det er simpelt hen en af de ældste planter her til lands.

Pionerplante

Havtornen er interessant, ikke kun botanisk, men også historisk set.

Den stammer fra Centralasiens stepper, og indvandrede her til landet, allerede da isen lige havde forladt landet for omkring 15.000 år siden. Den var såkaldt pionerplante, dvs. en af de første planter overhovedet.

Den kunne klare sig, fordi den er yderst nøjsom og derfor kunne gro i de magre, sandede og stenede moræneaflejringer, som isen havde efterladt. Den breder sig med lange rodskud og kræver

først og fremmest lys. Det nyligt isfrie landskab, uden nogen form for træbevoksning til at skygge, var derfor ideelt.

Rig vitaminkilde

Havtornens bær er kendt for deres store indhold af vitaminer, og bruges derfor i en lang række helseprodukter. Den har da også i tidligere tider, ja vel helt fra stenalderen, været et velkomment sundhedsmæssigt kosttilskud.

Ikke mindst fordi bærrerne holder sig det meste af vinteren, en tid hvor det ellers har været svært at skaffe vegetabilsk føde. Nu til dags kan man jo købe næsten al frugt og grønt stort set hele året, importeret fra fjerne egne. Men man skal ikke så mange år tilbage, før mange ting var sæsonbestemt. Og i oldtiden har det uden tvivl været en større kunst at bevare sundheden hele vinteren.

Nu gror de her til lands naturligt hovedsagelig i Nordvestjylland, som fortsat er forholdsvis skovløst, og på kalkrige steder som f.eks. Stevns- og Møns klinter.

Lyser op i mørk tid

I Strandparken er Havtornen som nævnt plantet kunstigt. Det skete i forbindelse med Strandparkens anlæggelse omkring 1980.

Det var Københavns Skovdistrikt, som stod for Strandparkens beplantning, og man behøvede ikke søge længere væk end til Ølsemagle Revle, lige nord for Køge for at blive inspireret til egne planter.

Senere har man så godt nok været lidt træt af havtornen fordi den breder sig temmelig uhæmmet, og dermed kræver megen pleje. Men indtil nu har den da heldigvis fået lov til at stå der og lyse vinteren igennem. ☺